

A middle-aged man with a short beard and blue eyes, wearing a blue short-sleeved work uniform over a black t-shirt, stands in a workshop. He is looking directly at the camera. The background is a blurred workshop with various tools and equipment.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

**Ajankohtaiskatsaus
Vammaisneuvosto
14.2.2024**

**Timo Hokkanen,
palvelualuejohtaja**

Päätöksenteon katsaus

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma valtuustossa
13.2.2024.

Palveluverkkotyön aloittamispäätös hallituksessa
29.1.2024.

Kaksikielisten hyvinvointialueiden
yhteistyösopimus.

HUS- yhteistoiminta-alueen sopimus terveys- ja
sosiaalipalveluista. Erityispalvelut ja harvoin
tarvittavat palvelut keskiössä.

Vammaispalvelut

Onnistumisia vuonna 2023

95%

Oman palvelutuotannon tuetun asumisen täyttöaste parantui 6 % (vrt. 2023 alku)

Den egna servicetillverkningens beläggningsgrad för stödboende har förbättrats 6 % (jfr. början av 2023)

98%

Oman palvelutuotannon ympärivuorokautisen asumisen täyttöaste ylittää tavoitetason 3%

Den egna servicetillverkningens beläggningsgrad för dygnet runt-boende överstiger målnivån med 3 %

-0,8 vrk

Hakemusten käsittelyaika vireillepanosta päätökseen alitti tavoitetason (35 vrk)

Ansökningarnas behandlingstid från registrering till beslut understeg målnivån (35 dagar)

75,3%

vammaispalvelujen koko henkilöstöstä suosittelisi työnantajaa ystävilleen (TTL 2023)

av personalen inom handikapps-service skulle rekommendera arbetsgivaren till sina vänner

- Vammaissosiaalityön toimintayksiköiden yhdistäminen
- Asumisen palvelujen asiakkuuksien hallinnan kehittäminen
- Sijaisten käytön pilotointi ja työvoiman vuokrauksen vähentäminen
- Etevästä ja Kårkullasta siirtyneiden digipalvelujen hyödyn laajentaminen (päivätoiminta)
- Sopimusneuvottelujen haltuunotto
- Oman palvelutuotannon täyttöasteiden paraneminen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Vammaispalvelut

Vuoden 2024 tavoitteet ja kehityskohdat

Kehityskohdat vuonna 2023

- Organisaation uudistaminen asiakasprosessia tukevaksi ja prosessien selkeyttäminen
- Yhteydenottokanavien selkeyttäminen ja digitaalisen asioinnin kehittäminen
- Päivätoiminnan digitaalisten välineiden käytön laajentaminen
- Kilometri- ja eurokukkaron kehittäminen liikkumista tukevissa palveluissa.
- Vammaispalvelulain muuttumiseen valmistautuminen.

Palvelujen uudistaminen ja vastuullinen talous vuonna 2024

- Paljon palveluita käyttävien asiakkuuksien hallinnan parantaminen
- Omien palvelutuotannon yksiköiden käytön lisääminen ja yksiköiden muuntojoustavuuden kehittäminen
- Erityisen vaativan ja vaativan asumispalvelun tarpeeseen vastaaminen (oma tuotanto ja ostopalvelut)
- Liikkumista tukevien palvelujen uudistaminen yhdessä logistiikkapalvelujen kanssa
- Kehitysvammaisten ja vaikeavammaisten palvelupolun kehittäminen yhdessä muiden palvelualueiden ja yhteistyökumppanien kanssa
- Kotiin vietävien palvelujen yhteistyö palvelualueiden välillä
- Asiakastarpeen arvioinnin yhteistyö lasten, nuorten ja perheiden palvelujen kanssa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Palvelujen verkoston päätöksenteon ajankohtaiset asiat

Vaikuttamistoimielinten
kokoukset 6.-15.2.2024

Palvelujen verkoston linjaukset toimeenpannaan keväällä 2024

- **Kevään 2024 aikana** tehdään palvelujen verkostoa koskevien tarkempien linjausten valmistelu ja päätöksenteko yhteistyössä kuntien, henkilöstön, asukkaiden ja sidosryhmien kanssa.
- Palvelujen verkostosta päätetään hallintosäännön määräysten ja palvelustrategian sekä palvelutasopäätöksen neuvotteluissa sovitun mukaisesti.
- Vaikuttamistoimielimet lausuvat viranhaltijaesityksestä oman kohderyhmänsä näkökulmasta.

Näillä palvelustrategian periaatteilla palvelujen verkostoa kehitetään:

1. Kehittämistä tehdään asiakaslähtöisesti
2. Palveluja tarjotaan monikanavaisesti ja joustavasti
3. Toimipisteet sijoitetaan siten, että palvelujen tuottamisen edellytykset varmistetaan
4. Kustannustehokkuutta tarkastellaan kokonaisvaltaisesti ja tehottomista ratkaisuista luovutaan
5. Väestömäärän ja palvelutarpeen kehitys huomioidaan analyyttisesti ja ennakoivasti

Miten päätöstä valmistellaan?

Aluehallitus päätti 29.1. kokouksessaan käynnistää valmistelun **linjauksista palvelustrategian toimeenpanosta sosiaali- ja terveystieteiden palvelujen, suun terveydenhuollon ja perhekeskuspalvelujen verkoston kehittämiseksi.**

Lisäksi aluehallitus päätti kehottaa valmistelemaan

- esityksen sairaalapalvelujen palveluverkkomuutoksista
- katsauksen palvelustrategian linjausten toimeenpanoon opiskelu- ja asumispalvelujen ja erityis- ja eriytyneiden palveluverkkojen kehittämisessä
- katsauksen palvelutasopäätöksen linjausten toimeenpanoon pelastustoimen palveluverkon kehittämisessä sekä
- selvityksen **asukkaiden, henkilöstön ja sidosryhmien näkemyksistä ja mielipiteistä asiain muuttamiseen liittyen.**

Palvelujen verkoston päätöksenteon prosessi

Alustava
aikataulu

	Valmistelu											Lausunnot ja päätöksenteon valmistelu										Päätöksenteko:			
	Tammi					Helmi				Maalis				Huhti				Touko				Kesä			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Osallisuusselvitys																									
Sisäinen taustaselvitys																									
Laaja asiakaspaneeli																									
Henkilöstöpaneeli																									
Syventävät haastattelut																									
Lausuntokierros																									
Raportin koostaminen																									
Päätöksenteko																									
Luottamushenkilöseminaari																									
Vaikuttamistoimielimet																									
Lautakunnat																									
Aluehallituksen päiväkoulut																									
Aluehallituksen kokoukset																									
AV neuvottelutoimikunta																									
Aluevaltuusto																									

1 Esittely vaikuttamistoimielimille: NuVa 6.2., Vamm. neuv. 14.2., Vanhusneuv. 15.2.

2 Esittely kuntien edustajille ja johdolle (osa laajempaa tilaisuutta) 13.3.

3 Esittely lautakunnille: PaRe 12.3., TuKe 7.3., Kansallisk. 13.3.

4 Esittely vaikuttamistoimielimille: NuVa 9.4., Vamm. neuv. 10.4., Vanhusneuv. 11.4.

5 Esittely luottamushenkilöseminaarissa 16.4.

6 Aluevaltuuston tiedotustilaisuus 14.5. (optio)

Selvitys asukkaiden ja henkilöstön näkemyksistä

Asiainmuutokset Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

1. Asukkaat ja henkilöstö

- Selvitetään, minkälaisia mielipiteitä, asenteita ja haasteita palveluissa asiointiin ja sen muutoksiin liittyy
- Miten haasteita voitaisiin ratkaista ja asukkaita ja henkilöstöä tukea muutoksessa parhaalla tavalla?
- Selvityksessä hyödynnetään myös jo aiemmin samasta aihepiiristä kerättyä tietoa ja aiempia muita selvityksiä ja tutkimuksia.

Laaja asukaspaneeli, henkilöstöpaneeli ja haastattelut ulkoisen kumppanin tukemana

2. Alueen kuntien ja muiden keskeisten sidosryhmien osallistuminen

- Kuntien lausunnot viranhaltijaesityksestä
- Vaikuttamistoimielinten ja lautakuntien lausunnot ja kommentit viranhaltijaesityksestä

Lausuntokierros ja vaikuttamistoimielinten sekä lautakuntien kokoukset

3. Lisätään osallisuutta ja ymmärrystä

- Varmistetaan, että osallisuustyö on osallisuusohjelman mukaista ja ottaa huomioon eri väestöryhmät tasavertaisesti ja alueellisesti kattavasti
- Selkeytetään palvelujen verkostosta käyttämäämme terminologiaa
- Tehdään osallisuustyön tulokset näkyviksi päätöksentekijöille, asukkaille ja kunnille

Projektin lopputulokset esittelevä raportti, joka tukee päätöksentekoa ja palvelujen kehittämistä

Henkilökohtaisen avun hankinta

- Mitä hankitaan?
 - Tarkoituksena on kilpailuttaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle henkilökohtaisen avun palvelut ostopalveluna.
 - Kilpailutuksella perustetaan dynaaminen toimittajarekisteri.
 - Hankintaan on tarkoitus liittää lakimuutoksen jälkeen erityisen osallisuuden tuki.
- Miksi hankitaan?
 - Hankinnan tavoitteena on hankkia laadukkaita ja kustannustehokkaita henkilökohtaisen avun palveluja niitä tarvitseville vammaisille henkilöille.
 - Hankinta täydentää Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelutarjontaa. Tilaajalla on entuudestaan käytössä työnantaja- ja palvelusetelimalli.
- Aikataulu:
 - Tarjouspyyntö julkaistu 1/2024
 - Hankintapäätös 3/2024

Omaishoitajien tilanne

- Omaishoidon päivitetystä sopimuksista ei ole saatavissa suoraa tietoa asiakastietojärjestelmästä. Palkkioluokan muutoksissa ei ole saatavilla luotettavaa tietoa.
- Omaishoidon tuen päätöksiä on tehty Efficatietojärjestelmässä oleville asiakkaille vuoden 2023 aikana 932. Vuoden omaishoidontuen päätösten määrä oli 453.
- Omaishoidontuesta tehtiin Efficatietojärjestelmässä oleville asiakkaille yhteensä 45 kielteistä päätöstä vuoden 2023 aikana. Vuoden 2022 aikana tehtiin 49 kielteistä päätöstä. Järjestelmästä ei ole saatavilla tietoa, kuinka moni kielteisistä päätöksistä on koskenut voimassa olevan omaishoitosopimuksen lopettamista.

Omaishoidon vapaiden palvelu-/saldoeteleiden käyttö ja tilanne 01/2024

Omaishoidon vapaan palveluseteliasiakkaiden lukumäärää ei pysty vielä tammikuussa erottelemaan PSOP järjestelmässä eri asiakasryhmien kesken (ikäntyneet ja vammaispalvelun asiakkaat)

Uusia palvelusetelituottajia haetaan säännöllisesti.

Omaishoidon tuen palveluseteleihin kohdistuvia muutoksia

- Kuntakohtaiset palvelumäärittelyt päättyvät. Omaishoitoperheiden tukimuodot Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella yhtenäistyvät
- Omaishoidon palvelusetelin käsikirja päivitetty, kaikille asiakkaille yhtenäiset periaatteet 1.4.24 alkaen
- Lohjalaisille omaishoidontuen asiakkaille myönnetty maksusitoumus omaishoitajan hyvinvointiin sekä kirkkonummelaisille myönnetty palveluraha päättyvät 31.3.2024
- Omaishoitajan vapaan vaihtoehtoja muutoksen jälkeen ovat ympärivuorokautinen lyhytaikaishoito, sijaisomaishoito, perhehoito, kuntouttava päivätoiminta tai omaishoitajan vapaan aikainen hoito kotona palvelusetelillä.

Lyhytaikais- ja tilapäishoidon tilanne 01/2024

Palveluntuottajien määrä, asiakkaiden määrä, kysyntä/tarjonta -kohtaanto; haasteet, ratkaisut?

- 6 oman palvelutuotannon yksikköä (5 suomenkielistä, 1 ruotsinkielinen)
- Espoon ja Kirkkonummen lyhytaikaisen hoidon ostopalveluissa sopimustuottajia n 35 yksikköä (Sijaitsevat ympäri Uuttamaata)
- Lisäksi käytössä suoramankinnan ostopalveluyksiköitä n. 10 kpl
- Lyhytaikaisen hoidon käyttäjiä n 120 (luku tarkentuu raportoinnin kehittyessä)
- Lyhytaikaista hoidon tarve painottuu viikonloppuihin, jolloin tarjontaa ei ole yksiköissä riittävästi. Vastaavasti arkipäivisin yksiköissä on tyhjäkäyntiä.
- Oman toiminnan yksiköissä tehostetaan lyhytaikaisen hoidon jaksojen käyttöä (tarjotaan esim. peruutuspaikkoja nopealla tahdilla asiakkaille, joiden kanssa asiasta on sovittu)

Vammaissosiaalityön henkilöstö

- Vammaispalveluiden henkilöstötilanne LUVNissa: vammaissosiaalityön tilanne; vammaissosiaalityöntekijäiden määrä LUVNissa kunnittain: 1) johtavat sos.työntekijät, 2) vammaissosiaalityöntekijät, 3) sosiaaliohjaajat

	Hlöstmäärä
Johtava sosiaalityöntekijä	6
SOSIAALIPALVELUT, TAMMIHARJU, RAASEPORINTIE 37	1
ESPOON KESKUS SOSIAALITYÖ, KAMREERINTIE 2, ESPOO	4
VAMMAISPALVELUT, LOHJA	1
Sosiaaliohjaaja	31
SOSIAALIPALVELUT, TAMMIHARJU, RAASEPORINTIE 37	5
SOSIAALIPALVELUT, KAUPUNGINTALO, HANKO	1
ESPOON KESKUS SOSIAALITYÖ, KAMREERINTIE 2, ESPOO	18
VAMMAISPALVELUT, LOHJA	5
SOSIAALITYÖ, KIRKKONUMMI	2
Sosiaalityöntekijä	23
SOSIAALIPALVELUT, TAMMIHARJU, RAASEPORINTIE 37	2
SOSIAALIPALVELUT, KAUPUNGINTALO, HANKO	1
ESPOON KESKUS SOSIAALITYÖ, KAMREERINTIE 2, ESPOO (sis. KAUNIAINEN)	17
VAMMAISPALVELUT, LOHJA	2
SOSIAALITYÖ, KIRKKONUMMI	1
Erityissosiaaliohjaaja	2
ESPOON KESKUS SOSIAALITYÖ, KAMREERINTIE 2, ESPOO	1
VAMMAISTEN SOSIAALITYÖ, VIHTI	1
Kaikki yhteensä	62

Henkilöstön tavoitettavuus

- Vammaissosiaalityön henkilöstöön saa yhteyden oman alueen toimipisteen neuvonnan kautta. Toimipisteellä tarkastellaan yhteydenottopyynnöt ja ne ohjataan sisällön mukaisesti käsiteltäväksi joko sosiaaliohjaajalle tai sosiaalityöntekijälle.
- Suoria yhteystietoja emme voi julkaista verkkosivuillamme, sillä henkilöstöllä ei ole erillisiä soittoaikoja. Yhteydenottopyynnön jälkeen työntekijä voi varata soittoajan tai tapaamisajan asiakkaan kanssa.
- Valitettavasti henkilöstötilanteessamme on vajetta ja vaihtuvuutta. Tästä syystä varmin tapa saada yhteys vammaissosiaalityön työntekijään on olla yhteydessä oman asuinalueen toimipisteen neuvontaan.
- Asiakasasian käsittelyyn nimetty työntekijä voi asiaa hoitaessaan antaa yhteystietonsa ja asiointi jatkuu tällöin kyseisen omatyöntekijän kanssa.

AVI:n päätös ESAVI/40033/2023

- Aluehallintovirasto on antanut kuljetuspalvelumaksujen käytäntöjä koskevan päätöksen.
 - Aluehallintovirasto katsoo, että hyvinvointialueen laskutusjärjestelyissä on huomioitu maksujen taloudellinen kuormitus muun muassa pidennetyllä maksuajalla ja asiakkaille on laskujen yhteydessä annettu tietoa toimenpiteistä, joihin asiakas voi tarvittaessa ryhtyä laskun takia.
 - Asiassa saadun selvityksen mukaan hyvinvointialueen järjestämän kuljetuspalvelun asiakasmaksu määräytyy alueen joukkoliikenteen HSL:n tai Matkahuollon hinnastojen mukaisesti. Aluehallintovirastolla ei ole sellaista tietoa, että asiakasmaksu olisi ylittänyt edellä mainittujen hinnastojen mukaiset kustannukset tai että hyvinvointialue olisi ylittänyt asiaan liittyvän harkintavaltansa ottaen huomioon asiakasmaksuasetuksen 6 §:n säännöksen väljyyden.
 - Asia ei aluehallintovirastossa anna aihetta toimenpiteisiin.